

Č. 4352.

Státní zaměstnanci (Slovensko): Lze drahotní přídavek podle zák. č. 260/1919 neprávem povolený (poukázaný) sraziti při úpravě pensijních požitků podle nař. č. 298/1921 a lze vzhledem k býv. uherským předpisům úřednickým požadovati zpět požitky bona fide vybrané?

(Nález ze dne 24. ledna 1925 č. 1420).

V ě c: Štěpán M. v Š. proti generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě (min. taj. Dr. Em. Hrbek) stran drahotního přídavku.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

D ů v o d y: Rozhodnutím presidenta republiky z 30. ledna 1920 byl st-l, až do té doby předseda sedrie v Š., přeložen na trvalý odpočinek. Zpravuje na základě výn. min. sprav. ze 7. února 1920 st-le o tomto rozhodnutí, zastavil přednosta soudní tabule v Bratislavě výnosem z 21. února 1920 koncem února 1920 st-li aktivní služ. požitky a přídavky a poukázal mu od 1. března 1920 pensijní požitky, a to výslužné 12.000 K, drahotní přídavek 2400 K a bytnou pensi 1440 K.

Provádějíc vl. nař. z 25. srpna 1921 č. 298 Sb. poukázalo gřř v Bratislavě výnosem z 5. května 1922 st-li od 1. ledna 1922 zvýšené odpočivné požitky v částce 15.840 Kč a vysloвило, že dodatek za dobu od 1. března 1920 do 31. prosince 1921 jest srážkou pense za touž dobu, bytné pense do 31. prosince 1921 a drahotního přídavku podle vládního nařízení č. 260 z r. 1919 úplně vyčerpán. V podání de praes. 3. června 1922 vznesl st-l mimo jiné ve stížnosti k nss-u již neuplatňované výtky — námitku, že mu gřř neprávem strhlo drahotní přídavek ze zvýšených odpočivných požitků.

Výnosem ze 4. března 1922 sdělilo gřř st-li, že mu byl drahotní přídavek ročních 2400 Kč neprávem poukázán a že nemá na tento peníz nároku, pročež vyplacené částky byly sraženy s upravené pense, takže na pensijním dodatku při úpravě nebylo ničeho poukázáno.

Stížnost do tohoto rozhodnutí podanou shledal nss důvodnou. Sporná jest jen otázka, mohl-li žal. úřad, vyměřuje st-li zvýšené odpočivné požitky ve smyslu vl. nař. č. 298/1921, právem sraziti drahotní přídavek, který st-l pobíral od 1. března 1920 t. j. ode dne svého pensionování do dne nového vyměření odpočivných požitků t. j. do 31. prosince 1921.

Žal. úřad odůvodnil srážku tím, že st-l neměl na přídavek nároku a že mu byl tedy poukázán neprávem. St-l namítá, že mu přídavek náležel podle čsl. pensijního zákona, že mu nemůže býti odňat, poněvadž mu byl přiznán nejvyšším orgánem justiční správy, a že erár vrácení nemůže žádati ani podle § 20 zák. článku XXXV : 1908, poněvadž jej st-l pobíral dobromyslně.

Není pochyby, že jde o drahotní přídavek podle zák. z 15. května 1919 č. 260 Sb., neboť žal. úřad jej ve svém výměru č. 17.041/XVIII za takový označuje a st-l tomu neodporuje. Zákon č. 260 z r. 1919 byl zákonem z 17. prosince 1919 č. 3 Sb. z r. 1920 zrušen se zpětnou působností. Pozbyl tedy platnosti dnem 1. září 1919, kterýmž zákon č. 3

z r. 1920 nabyl účinnosti. St-l vstoupil, jak nesporno, na trvalý odpočinek teprve dnem 1. března 1920, tedy v době, kdy zákon č. 260 z r. 1919 již neplatil. Následkem toho neměl st-l na přídavek ten nároku, a jest tedy správný názor žal. úřadu, že mu byl přiznán bez právního základu.

Tím není však ještě vyřešena otázka, zda přídavek st-li přes to přiznaný mohl nebo může na něm býti požadován zpět, pokud se týče, zda může býti s jinými platy kompensován. V tom směru vytýká stížnost, že ve smyslu § 20 zák. čl. XXXV z r. 1912 nemohou býti požitky třeba neprávem poukázané, ale úředníkem v dobré víře spotřebované, na něm zpět požadovány.

St-l se sice v rekursu tohoto zákonného ustanovení nedovolával, povinností úřadu bylo však přes to, aby vzhledem ke vznesenému petitu se neomezil na zkoumání, byl-li přídavek st-li přiznán právem nebo neprávem, nýbrž aby rozřešil i otázku, zda přídavek neprávem poukázaný může na st-li požadovati zpět.

V tom směru sluší poukázati jednak na uvedený již § 20, odst. 2 zák. čl. XXXV z r. 1912 resp. na § 115, odst. 2 zák. čl. LXV. z téhož roku, jednak na to, že nebyl-li přídavek st-li vyplácen jen na základě pouhého příkazu účetního, nýbrž byl-li mu snad přiznán způsobem judikátním, tedy výrokem právní moci schopným a v právní moc vešlým, nebylo by lze již z tohoto důvodu jej na st-li zpět žádati.

Nss vzhledem k ustanovení §§ 5 a 6 zák. o ss nemůže, když tak žal. úřad neučinil, zkoumati, ani zda ev. ponechání onoho st-lem pobíraného přídavku je kryto ustanoveními uvedených zák. článků z r. 1912, ani zda poukaz přídavku toho stal se způsobem judikátním či ne a nemůže tedy ani o příslušných námitkách stížnosti rozhodnouti. Tento stav byl přivoděn tím, že žal. úřad na vznesený petit nepozíral s těchto hledisek, nýbrž jen se stanoviska shora uvedeného.

Slušelo tudíž nař. rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Pokud zástupce žal. úřadu při veřejném ústním líčení se odvolal na nálezh tohoto soudu č. 22.385/24, dlužno poukázati k tomu, že nálezh ten netýče se přídavku podle zák. č. 260 z r. 1919, o který zde jde, nýbrž přídavku podle vlád. nař. č. 484 z r. 1919, který ovšem podle výslovného předpisu čl. II. § 14, odst. 3 v souvislosti s čl. I. lit. A § 11, odst. 1 vl. nař. č. 298 z r. 1919 slušelo odpočísti.

Ostatně přídavek podle vlád. nař. č. 484 z r. 1919 nemohl st-l již proto míti, že odešel na odpočinek až v březnu 1920, kdežto přídavek podle nař. č. 484 z r. 1919 byl omezen jen na zaměstnance vstoupivší do výslužby před 1. říjnem 1918.

Č. 4353.

Státní občanství. — Veřejní zaměstnanci: Státní příslušnost železn. zaměstnance na Těšínsku?

(Nález ze dne 24. ledna 1925 č. 1426.)

V ě c: Pavel S. (adv. Dr. Otakar Sommer z Prahy) proti ministerstvu vnitra stran státního občanství.